

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

ПОГОДЖЕНО:

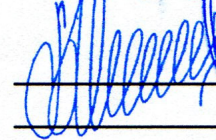
Декан факультету філології, психології
та педагогіки
к.пед.н., доцент

Анна АГЕЙЧЕВА
2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії,
д.е.н., професор

Володимир ОНИЩЕНКО
2024 р.

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

спеціальність 053 «Психологія»
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
ступінь «магістр»

Програму затверджено вченою
радою факультету філології,
психології та педагогіки
Протокол № 25 від 25.04.2024 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма фахового вступного випробування складена відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Програми предметного тесту з педагогіки та психології єдиного фахового вступного випробування» від 01.04.2024 року № 426, «Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році», затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України від 6 березня 2024 року № 266 (zareestrovaniy в Міністерстві юстиції України 14 березня 2024 року за № 379/41724) та «Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти до Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» в 2024 році».

Фахове вступне випробування проводиться для оцінювання рівня професійних знань, умінь і навичок вступників і є комплексним кваліфікаційним екзаменом.

Метою фахового вступного випробування є перевірка та оцінювання теоретичної і практичної підготовки вступників, встановлення рівня їх знань з основних фахових дисциплін та їх відповідності вимогам стандарту якості освіти, положенням про ступеневу освіту, навчальним планам і програмам підготовки фахівців.

Вступник повинен продемонструвати фундаментальні та професійно-орієнтовані знання і вміння щодо узагальненого об'єкта і здатність вирішувати типові професійні завдання, передбачені для відповідного рівня.

Успішне складання фахового вступного випробування є необхідною умовою для зарахування на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» у випадках, передбачених «Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році», затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України від 6 березня 2024 року № 266 (zareestrovaniy в Міністерстві юстиції України 14 березня 2024 року за № 379/41724) та «Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти до Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» в 2024 році» для вступників, які попередньо отримали освітній ступінь «Бакалавр» або освітньо-кваліфікаційний рівень «Спеціаліст» (за цією чи іншою спеціальністю) або освітній ступінь «Магістр» (за іншою спеціальністю). Для забезпечення ефективності реалізації завдань освітньої та професійної підготовки, що визначені в освітній програмі, при підборі студентів, що мають кваліфікацію бакалаврів з іншої галузі знань, ставляться вимоги щодо їх здібностей і підготовленості у вигляді системи знань, умінь і навичок, визначених програмою базової вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» та отримали необхідний рівень підготовки з даного фаху.

Програма включає перелік основних тем, проблем і питань, які необхідно вивчити для складання фахового вступного випробування зі спеціальності 053 «Психологія».

Фахове вступне випробування зі спеціальності 053 «Психологія»,

проводиться Екзаменаційною комісією, яка затверджується наказом ректора Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», на підставі програми, затвердженої на засіданні приймальної комісії.

Склад фахової екзаменаційної комісії визначається з урахуванням специфіки спеціальності. В роботі екзаменаційної комісії беруть участь спеціалісти і провідні викладачі з дисциплін, що включені до складу екзамену.

Фахове вступне випробування проходить у приміщенні Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» і триває протягом трьох астрономічних годин (180 хвилин).

Іспит проводиться шляхом виконання та подальшого оцінювання комплексного кваліфікаційного завдання.

2. ЕТАПИ ТА ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування складається з тестової перевірки знань вступників. Тестова перевірка знань охоплює такі розділи:

- Основи психології та соціології.
- Історія і теорія психології та соціології.
- Методи психології та соціології.
- Прикладні аспекти психології та соціології.
- Психологічні та соціологічні виміри суспільства.

Проведення фахового випробування зі спеціальності 053 «Психологія» ґрунтується на наступних принципах:

- уніфікація методики та умов проведення екзамену;
- забезпечення інформаційної та психологічної підготовки студентів до екзамену;
- зв'язок внутрішньо-університетського контролю з галузевою системою атестації та ліцензування фахівців;
- дотримання вимог конфіденційності при використанні чи зберіганні матеріалів діагностики.

3. ВИМОГИ ДО ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Тестові завдання повинні бути закритої форми, мати чотири варіанти відповідей, серед яких лише одна – правильна.

Кількість тестових завдань з відповідних розділів визначається Наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Програми предметного тесту з педагогіки та психології єдиного фахового вступного випробування» від 01.04.2024 року № 426. Загальна кількість тестових завдань складає 140.

4. ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування здійснюється фаховою комісією, затвердженою наказом ректора університету у формі тестування. Тестування здійснюється упродовж 180 хвилин із використанням стандартних білетів.

Вступник розпочинає тестування тільки після відповідного сигналу про початок тестування. Вступник заносить свої відповіді на тестові завдання до бланка для відповідей і припиняє свою роботу на вимогу представників фахової комісії, коли сплинув екзаменаційний час. Перевищення екзаменаційного часу, використання електронних пристроїв та інших носіїв не допускається.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування оцінюють за бальною шкалою (від 100 до 200). Вступник допускається до участі в конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо результат фахового вступного випробування становить не менше ніж 100 балів. Вступ та переведення на бюджет не менше 130 балів, виняток – діти загиблих захисників України. Максимальна кількість балів, яку може набрати абітурієнт, виконавши тестові завдання, становить 200 балів (табл.1).

Перевірку тестових завдань здійснюють за ключем.

**Таблиця переведення тестових балів предметних тестів ЄФВВ до шкали
100 – 200**

Тестовий бал	Бал за шкалою 100 – 200	% набраних балів	Бал за шкалою 100 – 200
35	100	71	148
36	101	72	149
37	102	73	150
38	103	74	151
39	104	75	152
40	105	76	153
41	106	77	154
42	107	78	155
43	108	79	156
44	109	80	157
45	110	81	158
46	111	82	159
47	112	83	160
48	113,5	84	161
49	115	85	162
50	116,5	86	163
51	118	87	164
52	119,5	88	165
53	121	89	166
54	122,5	90	167
55	124	91	168
56	125,5	92	169
57	127	93	170
58	128,5	94	171
59	130	95	172
60	131,5	96	173
61	133	97	174
62	134,5	98	175
63	136	99	176
64	137,5	100	177
65	139	101	178
66	140,5	102	179
67	142	103	180
68	143,5	104	181
69	145	105	182
70	146,5	106	183

% набраних балів	Бал за шкалою 100 – 200
107	183,5
108	184
109	184,5
110	185
111	185,5
112	186
113	186,5
114	187
115	187,5
116	188
117	188,5
118	189
119	189,5
120	190
121	190,5
122	191
123	191,5
124	192
125	192,5
126	193
127	193,5
128	194
129	194,5
130	195
131	195,5
132	196
133	196,5
134	197
135	197,5
136	198
137	198,5
138	199
139	199,5
140	200

6. ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

УЗАГАЛЬНЕНА СТРУКТУРА ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ

Найменування розділу	Питома вага розділу, %
1. Основи педагогіки та психології	
2. Історія і теорія педагогіки та психології	
3. Методи дослідження у педагогіці та психології	
4. Прикладні психолого-педагогічні засади освіти, навчання, виховання та розвитку особистості	

КОГНІТИВНІ РІВНІ ОХОПЛЕННЯ:

Рівень А. Необхідний кваліфікаційний рівень «Знання».

Рівень В. Необхідний кваліфікаційний рівень «Знання». «Розуміння».

Рівень С. Необхідний кваліфікаційний рівень «Знання», «Розуміння», «Застосування».

Рівень П. Необхідний кваліфікаційний рівень «Знання», «Розуміння», «Застосування» та «Аналіз»/»Синтез»/»Оцінка».

ДЕТАЛІЗОВАНА СТРУКТУРА ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ

№	Найменування розділу/теми та її зміст	Питома вага, %	Когнітивний рівень
1	РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ	13-17	
1.1	Психологія та соціологія у структурі сучасних наук	5-7	
1.1.1	Педагогіка в системі наук про людину. Об'єкт, предмет, функції та завдання педагогіки	0,5-1,5	В
1.1.2	Об'єкт, предмет психології. Психіка як об'єкт психології. Психічні явища як предмет психології.	0,5-1,5	В
1.1.3	Основні категорії педагогіки: освіта, навчання, виховання, формування, розвиток, самоосвіта, самовиховання, саморозвиток.	0,5-1,5	В
1.1.4	Основні категорії психології: психіка, свідомість, особистість, діяльність, спілкування, образ.	0,5-1,5	В
1.1.5	Структура та основні галузі педагогіки.	0,5-1,5	В
1,1 6	Структура та основні галузі психології. Фундаментальна та прикладна психологія.	0,5-1,5	В

1.2.	Загальні закономірності розвитку і соціалізації особистості	8-10	
1.2.1.	Процес розвитку особистості. Біологічні (вродженість, спадковість) та соціальні (соціалізація, середовище, діяльність та виховання) чинники та закони психічного розвитку особистості.	0,5-1,5	В
1.2.2.	Співвідношення понять «людина», «особа», «індивід», «особистість» та «індивідуальність».	0,5-1,5	В
1.2.3.	Характеристика особистості учня як суб'єкта освітнього процесу.	0,5-1,5	В
1,2.4.	Вікова періодизація психічного розвитку особистості (за Е. Еріксоном). Вікові та індивідуально-типологічні особливості розвитку особистості та їх урахування в освітньому процесі.	0,5-1,5	В
1.2.5	Мотиви та мотивація особистості. Потреби, інтереси, переконання, ідеали. Спрямованість особистості. Мотивація навчальної діяльності.	0,5-1,5	В
1.2.6.	Гра, навчання, праця як види діяльності. Діяльність учня в освітньому процесі та її види. Сутність та характеристика навчальної діяльності школяра.	0,5-1,5	В
1.2.7	Закономірності психічного розвитку та принципи навчання і виховання як основні механізми соціалізації та розвитку особистості учня.	0,5-1,5	В
1.2.8	Соціалізація особистості: сутність, етапи (первинна, вторинна), механізми (адаптація, інтеграція). Суб'єкти (сім'я, формальні та неформальні групи однолітків) і агенти (освіта, традиційні ЗМІ: та нові медіа: Інтернет, соціальні мережі) соціалізації. Поняття ресоціалізації.	0,5-1,5	С
1.2.9	Цінності та ціннісні орієнтації особистості. Життєві перспективи. Цілі життя. Самоактуалізація та самореалізація особистості: сутність та риси.	0,5-1,5	В
2	Розділ 2. Історія і теорія психології та соціології	20-30	
2.1	Педагогічна та психологічна думка XVII - початок XX ст.	8-12	
2.1.1	Педагогічна теорія Я.-А. Коменського.	0,5-1,5	В
2.1.2	Проблеми розвитку особистості у педагогічній спадщині Г. Сковороди.	0,5-1,5	В
2.1.3	Кордоцентризм у психолого-педагогічних поглядах П. Юркевича.	0,5-1,5	В

2.1.4	«Вільне виховання» в педагогічній системі М. Монтессорі.	0,5-1,5	В
2.1.5	М. Грушевський про українську мову й українську школу.	0,5-1,5	В
2.1.6	Антропоцентризм як провідна ідея творчості К. Ушинського.	0,5-1,5	В
2.1.7	О. Лазурський: вчення про нахили та обдарованість особистості.	0,5-1,5	В
2.1.8	Психологія як наука про безпосередній досвід: В. Вундт.	0,5-1,5	В
2.1.9	Г. Еббінгауз: закони пам'яті. Крива забування Г. Еббінгауза.	0,5-1,5	В
2.1.10	Полікультурність – головний принцип педагогічної позиції М. Драгоманова.	0,5-1,5	В
2.2	Педагогічна та психологічна думка ХХ - початку ХХІ ст.	13-17	
2.2.1	Психоаналітична теорія З. Фрейда. Структура особистості: Воно (Id), Я (Ego) і Над-Я (Super Ego). Етапи психосексуального розвитку особистості. Механізми психологічного захисту особистості.	1,5-2,5	С
2.2.2	Індивідуальна психологія А. Адлера. Комплекс меншовартості.	0,5-1,5	В
2.2.3	Аналітична психологія К.-Г. Юнга. Структура особистості. Архетипи колективного несвідомого.	0,5-1,5	В
2.2.4	Неофрейдизм (Е. Фромм, Е. Еріксон). Класичний біхевіоризм (Дж. Уотсон, І. Павлов, Б. Скіннер) та необіхевіоризм (А. Бандура). Гуманістична психологія (А. Маслоу, К. Роджерс, В. Франкл, І. Ялом). Генетична психологія Ж. Піаже.	1,5-2,5	В
2.2.5	Ідеї педагогічної психології у працях С. Балея.	0,5-1,5	В
2.2.6	Г. Костюк про навчально-виховний процес та психічний розвиток учнів.	0,5-1,5	В
2.2.7	Гуманістична педагогіка В. Сухомлинського.	0,5-1,5	В
2.2.8	С. Френе: школа успіху і радості.	0,5-1,5	В

2.2.9	Вальдорфська школа: ідея цілісного виховання (Р. Штайнер).	0,5-1,5	В
2.2.10	Концепція соціально-особистісного виховання А. Макаренка.	0,5-1,5	В
2.2.11	Теорія вчинку В. Роменця.	0,5-1,5	В
2.2.12	Виховний ідеал Г. Ващенка.	0,5-1,5	В
2.2.13	Система української освіти: принципи, види, рівні освіти, типи закладів освіти (згідно із Законом України «Про освіту» (чинна редакція)).	0,5-1,5	В
3	РОЗДІЛ 3. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ У ПЕДАГОГІЦІ ТА ПСИХОЛОГІЇ	13-17	
3.1	Планування та забезпечення якості дослідження	3,5-4,5	
3.1.1	Наукові дослідження в педагогіці та психології: різновиди, проблема, мета, завдання, об'єкт, предмет.	0,5-1,5	В
3.1.2	Програма дослідження: структура, вимоги до її складання та етапи дослідження. Гіпотези дослідження: теоретичні, емпіричні, статистичні.	0,5-1,5	В
3.1.3	Вибірковий метод: генеральна сукупність, вибірка, основні вимоги до формування вибірки, методи формування.	0,5-1,5	В
3.1.4	Якість інформації: репрезентативність, валідність, надійність.	0,5-1,5	В
3.2	Методи збирання інформації	7-9	
3.2.1	Спостереження: види, переваги і недоліки, роль спостерігача.	0,5-1,5	В
3.2.2	Експеримент: види (констатувальний, формувальний, природний, лабораторний) та основні етапи проведення.	0,5-1,5	С
3.2.3	Поняття «тестування». Види тестів: проєктивні тести, тести дослідження особистості, тести пізнавального розвитку, тести досягнень, педагогічне тестування.	0,5-1,5	В
3.2.4	Методи опитування. Анкетування (поштові, пресові, он-лайн, експертні, індивідуальні, групові). Анкета: види питань, методичні вимоги до композиції анкети та до формулювання питань. Інтерв'ювання.	1,5-2,5	С
3.2.5	Експертні опитування (метод експертної оцінки): пошук, відбір та підготовка експертів. Види і процедури експертного опитування.	0,5-1,5	В

3.2.6.	Соціометрія: процедура застосування та інструментарію (анкета, шкали).	0,5-1,5	С
3.2.7	Аналіз продуктів діяльності. Аналіз документів. Контент-аналіз.	0,5-1,5	В
3.3	Методи аналізу емпіричних даних	2,5-3,5	
3.3.1	Вимірювання: визначення, види, рівні.	0,5-1,5	В
3.3.2	Описова статистика. Кількісний та якісний аналіз даних.	0,5-1,5	В
3.3.3	Аналіз кореляційного зв'язку між двома змінними. Коефіцієнти кореляції.	0,5-1,5	В
4	РОЗДІЛ 4. ПРИКЛАДНІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ОСВІТИ, НАВЧАННЯ, ВИХОВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ	40-50	
4.1.	Освіта і навчання особистості	18-22	
4.1.1	Дидактика як теорія освіти і навчання: її сутність, основні категорії. Парадигми освіти і навчання (гуманістична, особистісно-орієнтована, компетентнісна, рефлексивна).	1,5-2,5	В
4.1.2	Процес навчання: сутність і зміст, двосторонній характер, функції (освітня, виховна, розвивальна), структурні елементи навчання (мета, завдання, зміст, методи, засоби, форми організації навчання, його результати). Навчання, учіння, научіння.	2-3	С
4.1.3	Поняття про базові принципи навчання та їх характеристика.	0,5-1,5	В
4.1.4	Зміст освіти в сучасній школі: сутність та основні поняття. Знання, уміння, навички, компетентності.	0,5-1,5	В
4.1.5	Структура навчально-пізнавальної діяльності учнів (сприймання – осмислення – розуміння узагальнення – закріплення). Пізнавальний інтерес, умови його розвитку у навчанні. Етапи та рівні засвоєння знань.	0,5-1,5	В
4.1.6	Методи навчання. їх характеристика та класифікації за: джерелом інформації (словесні, наочні, практичні); характером пізнавальної діяльності (пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, пошукові); логікою пізнання (індуктивні, дедуктивні, традуктивні). Загальні вимоги до вибору методів навчання.	2-3	С
4.1.7	Засоби навчання: їх ознаки, функції та характеристика. Технічні засоби навчання (візуальні, аудіальні, аудіовізуальні, мультимедійні, інформаційно- комунікаційні).	0,5-1,5	В

4.1.8	Види навчання (пояснювально-ілюстративне, проблемне, програмоване, індивідуальне, інтегроване, диференційоване, ігрове, дистанційне). Компетентнісний підхід у навчанні.	0,5-1,5	В
4.1.9	Форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів: фронтальна, групова, кооперативна, колективна, парна, індивідуальна.	0,5-1,5	В
4.1.10	Урок як форма організації навчання. Типи і структура уроків за дидактичною метою. Вимоги до підготовки вчителя до уроку.	0,5-1,5	С
4.1.11	Активні (соціально-психологічні) форми організації освітнього процесу, їх різновиди: тренінг, диспут, ділова гра, круглий стіл, олімпіада, конкурс, виставка учнівської творчості.	0,5-1,5	В
4.1.12	Позаурочні форми навчання: факультативні заняття, просемінари, практикуми, секції, навчальні екскурсії, предметні гуртки, додаткові групові, індивідуальні заняття, домашня навчальна робота учня.	0,5-1,5	В
4.1.13	Поняття про контроль навчання, його функції. Види, форми і методи контролю. Рівні навчальних досягнень учнів та їх характеристика. Критерії і норми оцінювання успішності учнів. Поточне, тематичне та підсумкове оцінювання.	1,5-2,5	С
4.1.14	Поняття і види педагогічних технологій (розвивальні, проектні, проблемні, ігрові, інтерактивні).	0,5-1,5	В
4.1.15	Педагогіка партнерства: педагогічно доцільна (суб'єкт-суб'єктна) взаємодія, концептуальні основи та принципи. Рівні та форми організації партнерської взаємодії.	0,5-1,5	В
4.2.	Виховання особистості	8-12	
4.2.1	Сутність і структура процесу виховання, його мета і завдання. Поняття виховного впливу та взаємовпливу.	0,5-1,5	В
4.2.2	Принципи процесу виховання. Характеристика основних принципів виховання.	0,5-1,5	В
4.2.3	Зміст процесу виховання. Системний підхід у структуруванні змісту національного виховання. Основні напрями національного виховання (моральне, громадянсько-патріотичне, розумове, естетичне, фізичне, валеологічне, трудове, екологічне, статево-гендерне, правове, економічне).	1,5-2,5	С
4.2.4	Самовиховання: сутність, методи і прийоми. Педагогічне керівництво самовихованням учнів.	0,5-1,5	В

	Концепція особистісно-орієнтованого виховання.		
4.2.5	Методи виховання. Групи методів: формування свідомості особистості; організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки; стимулювання поведінки і діяльності; контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні.	2-3	С
4.2.6	Форми організації процесу виховання: позаурочна, позакласна та позашкільна виховна робота. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи. Колективні творчі справи.	0,5-1,5	В
4.2.7	Виховна взаємодія «вчитель-учень». Партнерство школи і сім'ї у вихованні учнів. Сім'я як соціально-педагогічне середовище. Форми і методи роботи школи з батьками учнів.	0,5-1,5	В
4.2.8	Учнівське самоврядування, його види. Органи учнівського самоврядування. Демократичне управління і лідерство в учнівському самоврядуванні. Формальні та неформальні групи учнів.	0,5-1,5	В
4.3	Особистість у життєвому та професійному просторі	12-16	
4.3.1	Соціально-психологічна структура особистості. Соціальні статуси: поняття та види (офіційний і неофіційний, приписаний і здобутий). Соціальні ролі: поняття та види (активні й пасивні, явні й латентні). Соціальна позиція особистості.	2,5-3,5	С
4.3.2	Стать і тендер. Маскулінність. Фемінінність. Андрогінність. Тендерна ідентичність. Кризи тендерної ідентичності. Тендерні стереотипи: поняття та види (традиційні та егалітарні). Тендерна рівність і дискримінація. Сексизм. Фемінізм.	1,5-2,5	С
4.3.3	Професійна діяльність: поняття та етапи професіоналізації (професійне самовизначення, професійне навчання, професійна адаптація, професійне становлення, професійна реалізація, завершення професійної діяльності). Вчитель як суб'єкт професійної діяльності.	2,5-3,5	В
4.3.4	Особистість вчителя та його педагогічна майстерність. Мотивація та стимулювання професійної діяльності (за ієрархією потреб А. Маслоу). Професійне (емоційне) вигорання педагога.	0,5-1,5	В
4.3.5	Спілкування в педагогічній діяльності. Складові спілкування (комунікативна, перцептивна, інтерактивна). Бар'єри педагогічного спілкування.	0,5-1,5	В

4.3.6	Конфлікт і конфліктна ситуація. Види конфліктів (внутрішньоособистісний, міжособистісний, внутрішньогруповий, міжгруповий). Конфлікти в освітньому середовищі. Стили поведінки в конфлікті (суперництво, уникнення, компроміс, співпраця, пристосування).	1,5-2,5	С
4.3.7	Профілактика (психологічна просвіта, недопущення дискримінації, матеріальне та моральне заохочення, дотримання корпоративної культури) та розв'язання (досягнення компромісу чи співпраці) педагогічних конфліктів. Медіація як форма врегулювання конфлікту.	0,5-1,5	В
4.3.8	Девіантна поведінка особистості. Поняття та види (позитивна і негативна) девіацій. Суїцидальна та залежна поведінка. Булінг. Мобінг. Ейджизм. Рівні девіантної поведінки. Соціальні та психологічні чинники девіантної поведінки. Профілактика девіантної поведінки: просвіта, соціальна реклама, корекційні програми, створення ситуації успіху.	1,5-2,5	В
4.3.9	Управління в системі освіти. Управлінська діяльність. Лідерство, керівництво, супровід. Типологія лідерства. Стили керівництва (авторитарний, демократичний, ліберальний). Корпоративна (організаційна) культура.	1-2	В

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Атаманчук Н.М. Вікова психологія: Конспект лекцій для студентів денної форми навчання, освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, спеціальності 053 «Психологія». Укл. Н.М. Атаманчук. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2022. 120 с.
2. Атаманчук Н.М. Психологія: Конспект лекцій. 2-е вид., випр. і доп. Полтава: Видавництво «Сімон», 2016. 244 с.
3. Бригадир М.Б., Бугерко Я.М., Ревасевич І.С. Загальна психологія. Збірник кейсів: навч.-метод. посіб. Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2017. 35 с.
4. Буцик І.М. Конспект лекцій з дисципліни педагогіка. Навчально-методичний посібник для підготовки фахівців за спеціальністю 8.000005 Педагогіка вищої школи. К.: Аграрна освіта, 2010. 91 с.
5. Видра О. Вікова і педагогічна психологія: навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 112 с.
6. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб. / О.В. Скрипченко та ін. К: Каравела, 2017. 400 с.
7. Вовк Л.П., Панченко Г.Д., Падалка О.С. Педагогіка. К.: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2005. 77 с.
8. Глазиріна В.М. Педагогіка сучасної школи. Навчальний посібник для

- студентів ВНЗ. Донецьк: Норд-Прес, 2006. 220 с.
9. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
 10. Зайченко І.В. Педагогіка: Навчальний посібник. Навчальний посібник. К.: Освіта України, КНТ, 2008. 528 с.
 11. Ільїна Н.М. Загальна психологія в екзаменаційних питаннях і відповідях. Навч. посіб. Київ : «Університетська книга», 2018. 239 с.
 12. Ільїна Н. М., Мисник С. О. Загальна психологія: теорія та практикум. Київ: «Університетська книга», 2017. 352 с.
 13. Кравець Р.С. Вікова психологія. Навч. посіб. К.: Алерта, 2019. 112 с.
 14. Міщик Л.І. Загальна педагогіка. Навчально-методичний посібник для студентів заочної форми навчання. Запоріжжя: Просвіта, 2007. 96 с.
 15. Москалець В. П. Загальна психологія : підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 564 с.
 16. Нечепоренко Л.С. Педагогіка життя на щодня. Харків: ХНУ. 2011. 32 с.
 17. Основи соціології: Навчально-методичний посібник для студентів заочної форми навчання. Укладачі Щудло С.А., Мірчук І.Л. Дрогобич: Ред.-вид. відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2011. 155 с.
 18. Пальчевський С.С. Педагогіка. Навч. посіб. К.: Каравела, 2007. 576 с.
 19. Поліщук В. М. Вікова і педагогічна психологія : навчальний посібник. 4-те вид., стер. Суми : Університетська книга, 2019. 352 с.
 20. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія. Навч. посіб. 3-тє видання, перероблене, доповнене (ВЦ «Академія»). К.: Альма-матер, 2017. 384 с.
 21. Савчин М.В. Загальна психологія : підручник. Вид. 3-тє, стереотип. Київ, ВЦ «Академія», 2020. 344 с.
 22. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка. Навчальний посібник. Суми: Редакційно-видавничий відділ СДПУ, 1999. 300 с.
 23. Семенча І.Є. Посібник до курсу Педагогіка і психологія вищої школи. Навчальний посібник. Д.: РВВ ДНУ, 2004. 72 с.
 24. Сисоєва С.О., Поясок Т.Б. Психологія та педагогіка. Підручник для студентів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю традиційної та дистанційної форм навчання. К.: Міленіум, 2005. 520 с.
 25. Скрипченко О. В. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб. К: Каравела, 2017. 400 с.
 26. Токарева Н. М., Шамне А. В. Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів]. Київ, 2017. 548 с.

Розробники:

завідувач кафедри
психології та педагогіки

доцент кафедри
психології та педагогіки

Свєгенія ХОМЕНКО

Вікторія ШЕВЧУК
Леся КЛЕВАКА